

ÁKI BERTHOLDSEN

Heimahjálparafelag Føroya

– A alfundur 1997

Nú sita vit eftir púra einsamøll

Heimahjálparnar krevja eftirlønarskipan við landsstýrið, eins og øll onnur

– Tað er eitt stórt stríð at syrgja fyri at sáttmálin verður hildin. Men eftir teimum nýggju reglunum kann tað fáa álvars-
ligar avleiðingar at bróta sáttmálan.

Nú vilja heimahjálparnar eisini hava eina eftirlønarskipan við landsstýrið.

Sáttmálin millum heimahjálparnar og landsstýrið gongur út nú í summar og í juni verða samráðingar um nýggjan sáttmála.

Enn er óvíst, hvørji krøvini til nýggjan sáttmála verða.

Tó liggur eitt rímarfast: Heimahjálparnar vilja hava eftirlønarskipan við landsstýrið.

– Vit eru nú tann einasti starvshólkurin, sum hevur sáttmála við landsstýrið, ið onga eftirlønarskipan hevur og tað gongur ikki. Vit finna okkum ikki í at sita einsamøll eftir, segði Ása Djurhus, formaður í heimahjálparafelagnum á aðalfundinum leygardagin.

Hon segði, at spurningurin hevði verið frammi í sáttmálasamráðingum fyrr.

Nevndin í Føroya Heimahjálparafelag. Frá vinstri eru tey Judith Árnastein og Selma Gullaksen tiltakslimir, Sunrid Thorsteinsson, Jónur Jacobsen, Hanna West, Ása Djurhus, Ásta Andreassen, Hildigard Djurhus og Elsa B. Joensen

men til fánýtis.

– Tó hevur landsstýrið bundið seg til at taka spurningin upp aftur í samráðingunum í summar og nú halda vit, at stundin er komin til at vit eisini fáa eina eftirlønarskipan, eins og øll onnur, segði formaðurin.

Í eina slíkari eftirlønarskipan betalar landsstýrið ein part og heimahjálparnar ein part.

Nógv sáttmálabrot

Ása Djurhus sigur, at eitt tað, sum hevur volt teimum mest stríð í farna árið er, at

hon.

Hon sigur, at tað hevur ikki verið óvanligt, at eftirlitskvinnurnar kúga heima-

Aðalfundurin í heimahjálparafelagnum leygardagin var ein hin fjølmestasti í søgu felagsins. Ein stórtur partur av arbeiðnum hjá nevndini er at syrgja fyri, at sáttmálin verður hildin. Men tað er ikki eitt skot til hesar á myndini og tað gongur fram á hvørt skipanin styrknar.

sáttmálin verður so ofta brotin og tey hava havt nógv kvalur av at syrgja fyri, at sáttmálin verður hildin.

– Sáttmálabrot eru tíverri heilt vanlig. Og tað eru petti í sáttmálanum, sum ikki verða vird yvirhøvd, sigur

heimahjálparnar at bróta sáttmálan meðan tær hótta við, at taka tímar frá teimum, sum ikki gera, sum sagt verður.

– Og nú tað er so lítið arbeiði, og tað nógvur, sum ikki tora at mukka ímóti av

óttu fyri at missa arbeiði.

Eitt vanligt brot er, at

Nevndin í Heimahjálparafelag Føroya er óbroytt eftir aðalfundin leygardagin.

Triggir nevndarlímur stóðu fyri vali, teir vóru Sunrid Thorsteinsson í Vági, sum var næstformaður, Hanna West í Hvalba, sum var kassameistari og nevndarlímur Jónur Jacobsen í Miðvági.

Tey vóru øll try afturvæld.

Aðalfundurin valdi

eisini tveir tiltakslímur, teir eru Selma Gullaksen í Klaksvík og Judith Árnastein í Hoyvík.

Verður neyðugt at kalla nevndarlím til fundar, verður lutakast ímillum tær báðar um, hvør skal mæta fyrst.

Hinir nevndarlímur eru Ása Djurhus í Havn, sum er formaður, Ásta Andreassen í Vági, Hildigard Djurhus í Fuglafjørði og Elsa B. Johannesen í Klaksvík.

heimahjálpar arbeiða um kvøldið, uttan at fáa tað løn, ty skulu hava.

Uppi í hesum hongur eisini, at parturin í sáttmálanum verður ikki virdur um, at heimahjálpar, sum hevur arbeiði eitt ávíst áramál, kann krevja at verða sett í fast starv.

Eitt annað vanligt brot er, at tær, sum hava nógv yvirvið í eina tíð, hava rætt til at fáa fæstu arbeiðstíðina longda.

Somuleiðis verður nógv onnur petti í sáttmálanum, t.d. í sambandi við starvssetanir yvirhøvdur ikki vird.

Ása Djurhus, sigur, at tað er kanska ikki heilt rætt, at geva eftirlitskvinnunum og heimahjálpanum alla

Ein onnur orsök er helst eisini, at alitisfólkaskipanin er enn nakað veik, men felagið ger nógv fyri at menna og útbúgva alitisfólk og heimahjálpar, so hon væntar, at støðan fer at batnað, eins og hon er alsamt batnað.

Ása Djurhus sigur, at tað eru nú bara einar 3-4 álitskvinnur, sum ikki hava verið á sleið enn. Áðrar eru faranir í holt við tey víðkaðu skeiðini.

Somuleiðis hevur heimahjálparafelagið sjálvt fingið tveir álitskvinnur at útbúgva seg til skeiðleiðarar og tær hava longu hildið síni fyrstu skeið.

Álvarsligar avleiðingar

– Men tað trupult at verja sáttmálabrot. Heimahjálpar mugu skilja, at í longdini eru tað ris til egnu reyv at bróta sáttmálan, tí tað fer bara at gera umstøðurnar verri.

– Tað er heldur ikki serliga hugaligt, at sita javnan í hørdum samráðingum um ein sáttmála, sum javnan verður brotin.

Men hon visir eisini á, at nú kann tað fáa álvarsligar avleiðingar fyri límur, sum bróta sáttmálan.

Heimahjálparafelagið er límur í Føroya arbeiðarafelag. Og á aðalfundi í Føroya herfyri varð samtykt at fara harðligari fram ímóti límum, sum bróta sáttmálan fyri at koman hesum óleynandi til lívs.

Tí tað varð samtykt, at stjórnin í Føroya Arbeiðarafelag kann áleggja límum bót, heilt upp í 5.000 krónur fyri at bróta sáttmálan, ella fyri at mótarbeida felagnum.

Er talan um grov brot, ella verða brot endurtikin, kann tæran verða um at strika límur.

Tí kann tað verða sera hættisligt hjá límum at bróta sáttmálan, og tey kunnu koma heilt illa fyri, sigur Ása Djurhus.

Hvílandi limir missa rættindi

Hvílandi limir í Heimahjálparafelag hava ikki longur atkvøðurett á aðalfundi.

Á aðalfundinum leygardagin skeyt nevndin upp at avmarka rættindini hjá hvílandi límum so at teir framyvir ikki kundu ávirka avgerðir í felagnum.

Ása Djurhus, formaður í felagnum segði, at hon visti einki fakfelag, har hvílandi limir høvdu atkvøðurett á aðalfundi.

Ein heimahjálpar, sum var á aðalfundi, stuðlaðu uppundir við at siga, at tað kundi væl koma fyri, at hvílandi limir í heimahjálparafelagnum var virkin í øðrum fakfelag, og útfra einum fakfelagspolitiskum sjónarmiði helt hon tað ikki vera rætt, at teir samstundis skuldi hava ávirkan á fakfelagsavgerðir í heimahjálparafelagnum, tí tað kundi henda, at talan var um avgerðandi atkvøðu í ymsum málum.

Aðalfundurin samtykti, at hvílandi limir skuldu ikki longur hava atkvøðurett.

Tey eru tó framvegis vælkomnir í felagið, bæði í húsið, og at verða við á aðalfundi og øðrum tiltøkum.